

NL

NL

NL

EUROPESE COMMISSIE

Brussel, 17.12.2009
COM(2009)703 definitief

2009/0190 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

**inzake de sluiting van de Overeenkomst tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten
van Amerika
inzake de verwerking en doorgifte van gegevens betreffende het
betalingsberichtenverkeer
van de Europese Unie naar de Verenigde Staten
ten behoeve van het Programma voor het traceren van terrorismefinanciering**

TOELICHTING

- De Raad Justitie en Binnenlandse Zaken van 30 november 2009 heeft het voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie gemachtigd tot ondertekening van een tussentijdse overeenkomst tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten inzake de verwerking en doorgifte van gegevens betreffende het betalingsberichtenverkeer van de EU naar de VS ten behoeve van het Programma voor het traceren van terrorismefinanciering (TFTP). De overeenkomst werd door de partijen ondertekend op 30 november 2009 en zal vanaf 1 februari 2010 voorlopig worden toegepast. De overeenkomst heeft een maximale geldigheidsduur van 9 maanden en zal te zijner tijd worden opgevolgd door een overeenkomst met een langere looptijd.
- De overeenkomst van 30 november 2009 heeft ten doel de voortzetting van het TFTP te verzekeren, dat reeds bestaat sinds einde 2001 en op grond waarvan het Amerikaanse ministerie van Financiën (*Treasury Department*) administratieve dwangbevelen heeft uitgevaardigd ten aanzien van de VS-poot van de *Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication* (SWIFT) met het oog op het verkrijgen van een beperkt aantal gegevens betreffende het financiële betalingsberichtenverkeer die via het betalingsberichtennetwerk van SWIFT passeren. De EU en de Verenigde Staten moesten de overeenkomst van 30 november 2009 sluiten omdat de nieuwe systeemarchitectuur van SWIFT, die vanaf 1 januari 2010 operationeel is, het nut van het TFTP aanzienlijk dreigde te beperken, vooral voor de Europese Unie.

- Begin 2007 hebben het voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie met het VS Treasury Department onderhandelingen aangeknoopt over de verwerking door laatstgenoemde van uit de EU afkomstige persoonsgegevens waartoe het in het kader van het TFTP toegang krijgt. Als een rechtstreeks gevolg van die onderhandelingen heeft het Treasury Department in juni 2007 een aantal eenzijdige toezeggingen gedaan aan de Europese Unie ("de TFTP-opmerkingen")¹. In de TFTP-opmerkingen wordt de verwerking van uit de EU afkomstige persoonsgegevens door het Treasury Department die in het kader van het TFTP zijn verkregen, uitdrukkelijk beperkt. Deze beperkingen houden onder meer in dat de gegevens uitsluitend verwerkt worden ten behoeve van terrorismebestrijding, dat gegevens alleen kunnen worden opgevraagd als er vooraf reeds een element is dat op terrorisme wijst (d.w.z. geen datamining) en dat de gegevens na een bepaalde termijn moeten worden gewist. Voorts wordt in de TFTP-opmerkingen gesteld dat een "prominente Europeaan" kan worden aangewezen die nagaat of het VS Treasury Department zijn toezeggingen gestand doet, en daarover aan de Commissie verslag uitbrengt.
- In maart 2008 heeft de Commissie aangekondigd dat zij rechter Jean-Louis Bruguière had aangewezen als "prominente Europeaan" voor het TFTP, wiens

¹ De TFTP-opmerkingen werden door de Europese Unie ter kennis genomen bij brief van 29 juni 2007. De TFTP-opmerkingen en de kennisnemingsbrief van de EU werden gepubliceerd in het Publicatieblad, PB C 166 van 20.7.2007, blz. 18, en PB C 166 van 20.7.2007, blz. 26.

taak het zou zijn erop toe te zien dat bij de uitvoering van het TFTP rekening wordt gehouden met de TFTP-opmerkingen. Rechter Bruguière diende in december 2008 zijn eerste verslag in. Het verslag, dat in februari 2009 werd voorgelegd aan de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken en in februari en september 2009 aan de Commissie Burgerlijke vrijheden van het Europees Parlement, komt tot de conclusie dat het VS Treasury Department de in de TFTP-opmerkingen gedane toezeggingen gestand doet. Een andere conclusie van het verslag is dat het TFTP van grote waarde is gebleken voor het terrorismeonderzoek van de autoriteiten van de lidstaten en dat de autoriteiten van de lidstaten het meest profijt hebben getrokken van de informatie die het TFTP heeft opgeleverd². Er bestaat momenteel geen tegenhanger van het TFTP in de Europese Unie.

- De overeenkomst beoogt de voorkoming en bestrijding van terrorisme, met inachtneming van de grondrechten, inzonderheid de bescherming van persoonsgegevens. De overeenkomst tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika inzake de verwerking en doorgifte van gegevens betreffende het betalingsberichtenverkeer van de Europese Unie naar de Verenigde Staten ten behoeve van het Programma voor het traceren van terrorismefinanciering van 30 november 2009 wil garant staan voor de onverkorte eerbiediging van de grondrechten die verankerd zijn in artikel 6 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, en van de beginselen van evenredigheid en noodzakelijkheid die gelden ten aanzien van het recht op eerbiediging van het privé-leven en het familie- en gezinsleven en op de bescherming van persoonsgegevens, neergelegd in de artikelen 7 en 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.
- Artikel 218, lid 6, onder a), van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie bepaalt dat de Raad, voor overeenkomsten betreffende gebieden waarop de gewone wetgevingsprocedure van toepassing is, een besluit houdende sluiting van de overeenkomst vaststelt, na goedkeuring door het Europees Parlement.

- De Commissie beveelt de Raad daarom aan, nadat de goedkeuring van het Europees Parlement is verkregen, een besluit vast te stellen inzake de sluiting van de overeenkomst tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika inzake de verwerking en doorgifte van gegevens betreffende het betalingsberichtenverkeer van de Europese Unie naar de Verenigde Staten ten behoeve van het Programma voor het traceren van terrorismefinanciering.

² Het verslag van de "prominente Europeaan" van december 2008 geeft diverse voorbeelden van gevallen waarin via het TFTP verkregen inlichtingen met diensten van EU-lidstaten werden gedeeld in het kader van het onderzoek naar en de voorkoming en vervolging van terrorisme in de Europese Unie. In het verslag wordt tevens vermeld dat de autoriteiten van de Verenigde Staten sinds 2002 ongeveer 1400 via het TFTP ontdekte aanwijzingen met EU-lidstaten hebben gedeeld.

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

inzake de sluiting van de Overeenkomst tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika inzake de verwerking en doorgifte van gegevens betreffende het betalingsberichtenverkeer van de Europese Unie naar de Verenigde Staten ten behoeve van het Programma voor het traceren van terrorismefinanciering

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag betreffende de Europese Unie,

Gelet op het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name op artikel 82, lid 1, onder d), en artikel 87, lid 2, onder a), in samenhang met artikel 218, lid 6, onder a),

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien de goedkeuring van het Europees Parlement³,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Op 27 juli 2009 heeft de Raad het voorzitterschap van de Raad, bijgestaan door de Commissie, gemachtigd om onderhandelingen aan te knopen met het oog op een overeenkomst tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika inzake de verwerking en doorgifte van gegevens betreffende het betalingsberichtenverkeer van de Europese Unie naar de Verenigde Staten ten behoeve van het Programma voor het traceren van terrorismefinanciering.
- (2) Overeenkomstig Besluit 2009/XXX van de Raad van 30 november 2009⁴ werd de overeenkomst tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika inzake de verwerking en doorgifte van gegevens betreffende het betalingsberichtenverkeer van de Europese Unie naar de Verenigde Staten ten behoeve van het Programma voor het traceren van terrorismefinanciering ondertekend op, onder voorbehoud van de sluiting van die overeenkomst op een latere datum.
- (3) Conform artikel 15, lid 2, van de overeenkomst wordt deze vanaf 1 februari 2010 voorlopig toegepast tot de inwerkingtreding ervan.

³ PB C [...] van [...], blz. [...].

⁴ PB L [...] van [...], blz. [...].

- (4) De overeenkomst is nog niet gesloten. Na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon op 1 december 2009, worden de te dien einde door de Europese Unie toe te passen procedures beheerst door artikel 218 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.
- (5) De overeenkomst moet worden gesloten.
- (6) [Overeenkomstig artikel 3 van het aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie gehechte Protocol betreffende de positie van het Verenigd Koninkrijk en Ierland ten aanzien van de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht, nemen het Verenigd Koninkrijk en Ierland deel aan de aanneming van dit besluit.]
- (7) Overeenkomstig de artikelen 1 en 2 van het aan het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie gehechte Protocol betreffende de positie van Denemarken, neemt Denemarken niet deel aan de aanneming van dit besluit, en derhalve is de overeenkomst niet bindend voor, noch van toepassing in Denemarken,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

De overeenkomst tussen de Europese Unie en de Verenigde Staten van Amerika inzake de verwerking en doorgifte van gegevens betreffende het betalingsberichtenverkeer van de Europese Unie naar de Verenigde Staten ten behoeve van het Programmeren voor het traceren van terrorismefinanciering wordt gesloten.

De tekst van de te sluiten overeenkomst is aan dit besluit gehecht.

Artikel 2

De voorzitter van de Raad wijst de persoon aan die gemachtigd is om namens de Europese Unie de in artikel 15 van de overeenkomst genoemde akten van goedkeuring uit te wisselen, waarmee de instemming van de Europese Unie om door de overeenkomst gebonden te zijn tot uiting wordt gebracht.

Artikel 3

Dit besluit treedt in werking op de dag waarop het wordt aangenomen. Het wordt bekendgemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

De datum van inwerkingtreding van de overeenkomst wordt bekendgemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
Jacques BARROT
Lid van de Commissie